ES METGE GUINYOT

RONDAIA D'EN JORDI DES RECÓ (ANTONI M. ALCOVER)

AIXÒ ERA I NO ERA... BON VIATGE FASSA LA CADARNERA. PER VOLTROS UN AUMUT I PER MI UNA BARCELLA.

IDÒ HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE QUE QUANT ETS ANIMALS PARLAVEN COM SES PEDRES ARA, EY HAVIA UN HOMO QUE NOMIA EL SEN GUINYOT, CASAT, SENSA INFANTS, MES POBRE QUE ES ROPIT,...

...QUE MOLTS DE DIES LI SUCCEIA UN PAS MOLT FEREST: ACABAVA PRIMER ES PA QUE SA TALENT; I EL POBRET SE QUEDAVA AB SA PANXA PLENA DE RUES, I NO HU VOLGUEU SEBRE SA CORREDISSA DE RATES QUE S'HI SENTIA.

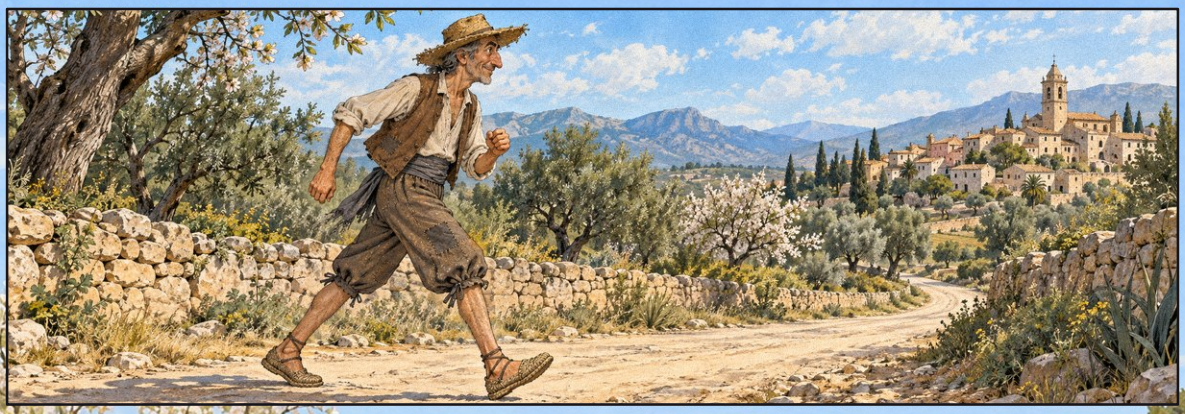
L'HOMO ARRIBÀ A ESTARNE MASSA CANSAT, I AGAFA SA DONA UN DIA I LI DIU:

SA DONA TROBÀ QUE ERA UN DESBARAT GROS DE TOT PERQUE NI TENIEN PER COMPRARSE ES VESTIT DE METGE I LLAVÒ QUE S'ESPOSAVA A MATAR QUALQUE MALALT EN LLOCH DE CURARLO, I A-LÈS-HORES CORRERIA PERILL DE DEIXARHI ELL ES PELLET TAMBÉ.

AMB AIXÒ ARRIBÀ A OREYES D'EN GUINYOT QUE A UN POBLE VEYNAT S'ERA MORT UN METGE, I JA S'HI ESQUITXA,...

...I DEMANA PER AMOR DE DEU I PER AMOR DE SA MARE A SA FAMÍLIA DES MORT SI LI DARIEN D'ALMOYNA UN VESTIT D'AQUELL SENYOR DOCTOR QUE SE'N ERA ANAT A VEURE ST. PERE.

AQUELLA FAMÍLIA VA ESSER DE TAN BON MANAMENT, QUE DONÀ UN VESTIT DES MORT AN AQUELL MALANAT D'EN GUINYOT, QUE EL SE POSÀ TOT D'UNA, I JA LI VA HAVER ENVELAT CAP A FER DE METGE.

CAMINA CAMINARÀS, TOPA A UN HOSTAL, DEMANA PER ROMANDREHI, LI DIUEN QUE SÍ,...

...I L'HOMO S'HI ESTIGUÉ UN QUANTS DIES, BEN MENJAT I BEN BEGUT, I ELL ¡BEN ALERTA A DIR RES DE PAGAR NI D'ANARSE'N!

S'HOSTALER,—QUE ERA MES VIU QUE UNA CENTELLA I QUE NO HI HAVIA ANADOR NI VENIDOR QUE LI PEGÀS CAP PORRO MAY, VERBO QUE SE'N ANÀS SENSA PAGAR, PERQUE ELL LOS ANAVA BEN A L'UY AL BOU,—UN DIA COM EN GUINYOT ACABAVA DE DINAR, S'HI ACOSTA I LI ENFLOCA AQUESTA:

SENYOR, QUE PERDÓN DE L'ENFADO; PERÒ VOSTÈ JA FA UN PAREY DE DIES QUE ÈS AQUÍ, I ENCARA NO MOS HA FETES OFERTES DE RES,...

...I NOLTROS, VOSTÈ JA HU VEU; SOM UNS POBRETS QUE HEM DE VIURE DE S'HOSTAL, I ES SUPORT QUE POREM FER, NO ÈS GAYRE... VOSTÈ M'ENTÉN, SUPÒS.

¿VOL DIR ÈS METGE, VOSTÈ?

¡JA ÈS DE RAÓ QUE HU SOM, METGE! ¿O TENIU ETS UYS AN ES CLOTELL? ¡VEYÈS SI ANIRIA VESTIT AIXÍ COM VAIG!

SENYORET, DISPENSARÀ SA MEUA TORPESA; JA VEYA JO QUE VOSTÈ NO ANAVA ENGAUMEIT COM ETS ALTRES SENYORS I QUE ES SEU VESTUARI EU ERA COME DE METGE; PERÒ ¡COM VOSTÈ NO HAVIA MOTAT DE RES!...

I MIR, SENYOR DOCTOR, QUE SERÀ CAYGUT DE BÉ! NOLTROS NO MES TENIM UNA AL·LOTELLA, I FA DEVÉS UN ANY QUE MOS VA MALALTISSA I MALALTISSA.

L'HEM MOSTRADA A TOTS QUANTS DE METGES HEM SABUTS; I BÉ N'HI HAN ORDENADES DE COSES I BÉ N'HAN EMBRUTAT DE PAPER AB RECEPTES I MES RECEPTES,
PERÒ TOT ÈS ESTAT COM QUE POSAR UN PEGAT A UN BANCH; NO LI HEM CONEGUDA GENS DE MILLORANSA.
SI VOSTÈ MOS VOLGUÉS FER LA MERCÈ DE PEGARLI UNA UYADA...

SE'N VA, I AL PUNT TORNA AB S'AL·LOTA. EN GUINYOT SE POSA A POLSARLA I A FERLI PREGUNTES D'UN VENT I ALTRE SOBRE QUÈ ERA QUE LI FEYA MAL I D'ONT SE DOLIA, I D'ONT NO SE DOLIA,...

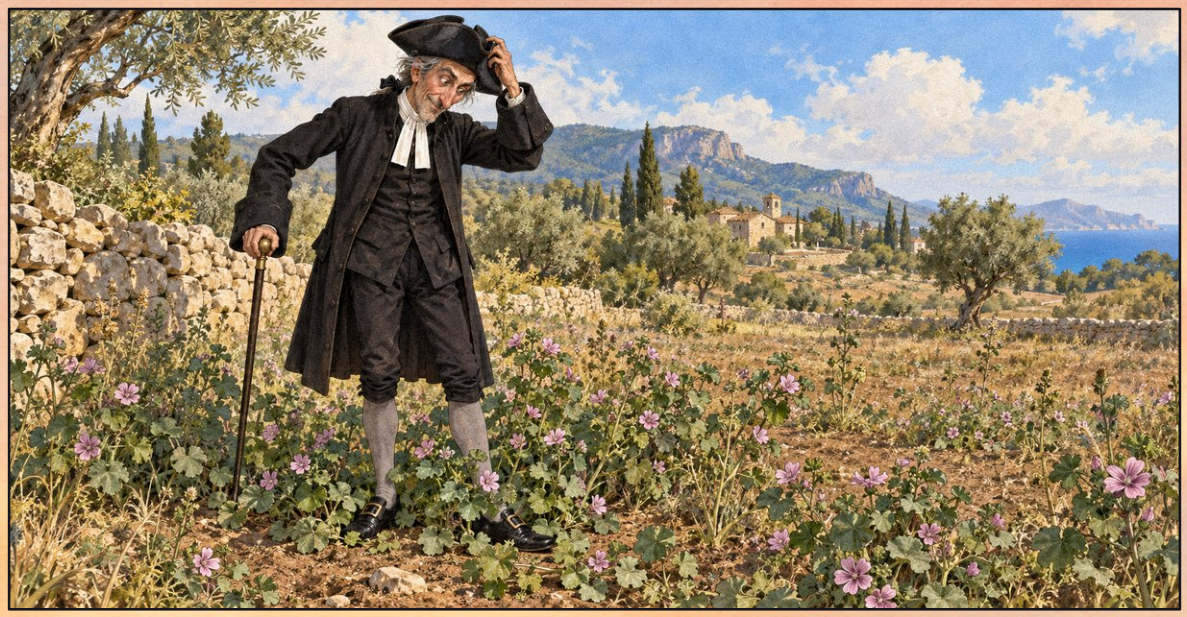
...I EN VA TREURE EN NET QUE SE SENTIA COM UN PA DINS ES VENTREY I QUE ES MENJAR LI FEYA OY, I QUE SEMPRE TENIA MALDEVENTRET MALDEVENTRET.

¡BONO! S'AL·LOTA TÉ UN MAL MOLT MAL, QUE TAN POT PENDRE BÉ COM PENDRE MALAMENT.

L'HAN DE CURAR UNA PARTIDA D'ERBES, QUE JO MATEIX ANIRÉ A CERCAR PER TRIARLES BÉ D'EN UNA EN UNA, I N'HI DONAREM PER DEDINS I PER DEFORA.

I EN GUINYOT PREN ES CAPELL I ES BASTÓ, I JA LI HA COPAT A CERCAR SES ERBES.

PENSA QUI PENSA QUINES LI PORIEN ESSER BONES AN AQUELLA MESQUINA, SE RECORDÀ DE S'ADAGI QUE DIU: «QUI TÉ MAL-DE-VENTRE, QUE CERCH VAUMES.»

NO ÈS DUPTÓS, QUE SES VAUMES NO LI PORIEN FER MAL, I SES COSES SE PORIEN ENGIRGOLAR DE TAL MANERA QUE SES VAUMES LA CURASSEN.

I ALLÀ HAURÍEU VIST EN GUINYOT CERCA QUI CERCA VAUMES; I, EN GUIPARNE CAP, RA-RAC! JA L'HAVIA CUIDA.

NO VOS DICH RES: AVIAT EN VA TENIR UNA MANADA GROSSA, I JA LI ESTRENY CAP A S'HOSTAL.

EY ARRIBA, DIU QUE LI POSIN UNA OLLA MITJA D'AYGO DEMUNT ES FOCH, LE HI POSEN, ELL EY TIRA SES VAUMES, I ALLÀ COU QUI COU.

S'OLLA PREN ES BULL, LA FA LLEVAR DES FOCH, I DIU A S'HOSTALERA:

SI VOLEU QUE SA VOSTRA FIYA SURI, SI VOLEU QUE PRONTE HAJA TIRAT ES MAL A SA PARET, FEYS TOT QUANT VOS DIRÉ, PERÒ JUST AIXÍ COM VOS HO DIRÉ! ¿ESTAM?

¡DIGA, SENYOR DOCTOR, QUÈ HEM DE FER, I HU FAREM SENS FALTA!

IDÒ BONO. HEU D'ESCOLAR AQUESTES ERBES, I ES SUCH SA MALALTA EL S'HA DE BEURE TANT CALENT COM PUGA

I AN ES MATEIX TEMPS DE SES ERBES HEU DE FER UNA COCA I PLANTARLA DEMUNT ES VENTRE DE SA MALALTA.

S'HOSTALERA HU FA AIXÍ: COMENSA A FER BEURE D'AQUELL SUCH A S'AL·LOTA, AN ES MATEIX TEMPS QUE FAN SA COCA DE SES ERBES, I LA HI PLANTEN DEMUNT ES VENTRE, I LA HI FERMEN BEN SUBGECTE PER QUE NO LI CAYGA.

I ALLÀ SA POBRE AL·LOTA GLOPS I MES GLOPS D'AQUELL XERUMBO CALENT, D'AQUELL BROU DE VAUMES!

¿QUÈ ME'N DIREU? ELL ES BROU I SA COCA LI MOGUEREN TAL REVOLUCIÓ DINS ES VENTREY QUE AL PUNT NO HI VA HAVER QUI HI PARÀS: VA ROMPRE PER BAIX I PER DALT;...

...I D'AQUELL PA QUE SA POBRE AL·LOTA SE SENTIA DINS ES VENTREY, JA NO'N CANTAREN PUS GALLS NI GALLINES; TOT VA SORTIR MES QUE DEPRESSA.

S'AL·LOTA, NATURALMENT, ROMANGUÉ ABATUDA DE S'ESTRAY QUE HAVIA FET PER BUYDAR TANTA DE COSA COM TENIA ATURADA DINS ES VENTREY, PERÒ QUEDÀ SANA I BONA.

S'HOSTALER I S'HOSTALERA EN ROMANGUEREN AB SOS CABEYS DRETS, SE'N FEYEN CREUS, NO HI CABIEN DE GOIG I DE GAUBANSA, BOTAVEN D'ALEGRIA, COM ERA NATURAL.

S'HOSTALER AGAFA EN GUINYOT, I LI DIU:

SR. DOCTOR, VOSTÈ M'HA CURADA SA MEUA FIYA; DIGA QUÈ HA GONYAT, I SA SEUA BOCA SERÀ MESURA.

AIXÒ SÍ QUE NO HU FARÉ! VOS MATEIX DONAUME LO QUE TROBEU, SI ESTAU SATISFET DE SA CURA.

¿SI HI ESTICH? EY ESTICH TANT, QUE NO PUCH PUS.

I ¿QUÈ FA S'HOSTALER? SE'N ENTRA DINS SA CAMBRA I AL PUNT SURT AMB UN SARRÓ DE DINERS. L'OBRI I CONTA AN EN GUINYOT TRECENTES LLIURES, TAYADA REDONA.

LES HI POSA DINS SA MÀ, EN GUINYOT LES S'EMBUTXACA, SE DESPEDEIX D'AQUELLA CASA, I TRIS-TRAS TRIS-TRAS CAP A CA-SEUA.

COM SA DONA EL ME VEU VESTIT D'AQUELLA MANERA I AMB AQUELLA DINERADA, NO VA VOLER CREURE QUE HAGUÉS GUANYAT TOT ALLÒ AB TAN POCH TEMPS, I SE POSA A DIR:

¡AIXÒ NO POT ESSER QUE HAGES GONYAT TANT! ¡AIXÒ ÈS QUE N'HAS FETA QUALCUNA! ¡DEUEN ESSER ROBATS, TANTS DE DINERS!

¡COM JO HU VEIG! ¡ARA JA HU VEIG QUE VENDRÀ SA JUSTÍCIA A MENARTE'N A SA PRESÓ!

EN GUINYOT LA DEIXÀ ESQUEYNAR TANT COM VOLGUÉS I LA DONA AL PUNT S'APACIVÀ; I NO VOS DICH RES SI AMB AQUELLES TRECENTES LLIURES COMENSAREN A CAMPAR POLENT.

AMB AIXÒ SUCCEÍ UN DIA QUE LA REYNA D'ALLÀ, MOLT AFECTADA DE PEIX COM ERA, EN VA VOLER MENJAR MASSA;...

...SE DESCUYDA UNA MICA, I UNA ESPINA LI QUEDA ENTRAVESSADA DINS ES CANYÓ.

PROVA QUI PROVA DE FERLA-SE PASSAR PER ENDINS O DE TREURELA-SE, NO HI VA HAVER DONA, NO VA ESSER CAPAÇ, SINO QUE COM MES ANAVA, MES ENDINS S'AFICAVA.

AL PUNT LA REYNA VA PERDRE ES CORATGE DE TOT, I COMENSÀ A FER CONTES D'ALLÒ D'ALLÒ.

CRIDEN ES METGES DEL REY, I ALLÀ PUNY QUI PUNY DINS ES CANYÓ DE LA POBRE REYNA, I RES: COM QUE S'AFICÀS MES.

CRIDEN ALTRES METGES; I, SI POCH HAVIEN ACLARIT ES PRIMERS, MANCO ACLARIREN ES SEGONS I ES TERCERS I ES QUARTS.

AQUÍ AQUELL HOSTALER QUE EN GUINYOT LI HAVIA CURADA SA FIYA, SE PRESENTA AN EL REY, I LI DIU:

SENYOR REY, VENCH A FERLI A SEBRE, PER LO QUE LI PUGA CONVENIR, QUE JO TENIA UNA FIYA MALALTA, QUE CAP METGE LA M'HAVIA SABUDA ADOBAR,

FINS QUE LA MOSTRÀREM A UN QUE LI DIUEN ES METGE GUINYOT, QUE AB SA PRIMERA RECEPTA QUE LI VA FER, LA ME DEIXÀ SANA I BONA.

TAL VOLTA AQUEIX METGE LI SABRIA CURAR LA SENYORA REYNA, DEU HO FASSA SI CONVÉ.

¡BONA LA HI VA HAVER DITA S'HOSTALER AN EL REY! LI DEMANA TOT D'UNA EL REY SES ENTRESSENYES D'EN GUINYOT, FA ENGANXAR UN COTXO AB QUATRE MULES, I ¡CAP A CERCAR ES METGE GUINYOT, MES QUE DEPRESSA!

PARTEIX ES COTXO, I DRINYA-DRINCH! DRINYA-DRINCH! DRINYA DRINCH! DE D'ALLÀ, I ES COTXER ¡BONES LLENDERADES A SES MULES, QUE SE'N ANAVEN COME COETS!

I HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE QUE VA FER TANTA I TANTA DE VIA ES COTXO DEL REY, QUE AMB UNA EXHALACIÓ VA ESSER AN ES POBLE DES METGE GUINYOT. ES COTXER ATURÀ SES MULES, I DEMANA A UNA DONA QUE PASSAVA AMB UNA GERRA D'AYGO DALT ES CAP:

ESCOLTAU, GERMANETA, NO'M DIRÍEU, SI VOLEU, POREU I NO VOS SAP GREU, A ON ESTÀ ES METGE GUINYOT?

¡ES METGE GUINYOT! AQUÍ NO SÉ QUE N'HI HAJA CAP DE METGE QUE LI DIGUEN TAL NOM!

¡JO QUI CONECH ÈS UN TAL SEN GUINYOT, MES CONEGUT DE TOTHOM QUE ES MAL TEMPS; PERÒ NO SÉ QUE SIA CAP METGE NI QUE'N FASSA OLOR!

ES COTXER I ES CRIATS QUE L'ACOMPANYAVEN, COM SENTEN AQUEST ROSSINYOL, TIREN JUNTA SOBRE LO QUE HAVIEN DE FER, I RESOLEN PRESENTARSE A CA AQUELL SEN GUINYOT A VEURE SI ÈS METGE O QUE.

DEMANEN A ON DEVERS ESTÀ EL SEN GUINYOT, AQUELLA DONA ELS HO DIU, I ES COTXO JA ÈS PARTIT CAP ALLÀ. AL PUNT EY ARRIBA, S'ATURA DAVANT SA CASA MATEIXA, I DEVALLA UN CRIAT, I TOC! TOC! A SA BAULA DE SES PORTES.

SURT UNA DONA TOTA REMOLESTA I CRIDANT:

¿QUI ÈS?

¡DEU I NOLTROS! ¿SERIA AQUÍ CA'S METGE GUINYOT?

¿ES METGE GUINYOT? ¡ARA ÈS HORA DE METGES NI METJONS! I ¿QUI L'HA D'HAVER FET METGE AN ES MEU HOMO?

¿VOL DIR ÈS ES VOSTRO HOMO EN GUINYOT?

SI-FA, PER SERVIRVOS EN COSES QUE SIA BONA!

IDÒ D'ORDE DEL SENYOR REY, HA DE VENIR AB NOLTROS SENS FALTA!

¡OH BON JESUSET! ¡JA ESTAM PERDUTS! ¡EL ME MATARÀN! ¡NO SE N'ESCAPA! ¡JA EN DÉU HAVER FETA QUALCUNA!

¡POLISSÓ, MES QUE POLISSÓ! ¡ARA SURT AQUESTA DINERADA QUE VA DUR! ¡POLISSÓ! ¡POLISSÓ!

I ALLÀ PLORS I DESCAPDELL, I AQUELL CRIAT DEL REY TOT CONFÚS DAVANT AQUELL ENDIUMENJAT, SENSA SEBRE QUÈ DIR NI PER ONT PENDRE.

AMB AIXÒ ¡TAC! ARRIBA EN GUINYOT, QUE VENIA DE FER UNA VOLTA PER ESTIRARSE UNA MICA SES CAMES; I BÉ HU POREU CREURE QUE LI VENGUÉ DE NOU FERM AQUELL COTXO DE QUATRE MULES I AQUELL COTXER I CRIATS, TOT TAN BEN ENCITRONAT I ENLLESTIT.

SA DONA AFINA EN GUINYOT, I JA S'HI ABORDA COM UNA LLEONA, PLORANT I CRIDANT:

¡POLISSÓ! ¡GRAN POLISSÓ! ¡ARA PAGARÀS TOTES SES QUE HAS FETES! ¡VENEN A MENARTE'N DE PART DEL REY!..

AQUÍ ES CRIAT DEL REY SE GIRA AN EN GUINYOT, I JA LI DIU:

¿ES VOSTÈ ES METGE GUINYOT?

¡PER ELL ME TENCH!

IDÒ DE PART DEL SENYOR REY, SE POS DINS AQUEST COTXO, QUE HA DE VENIR AB NOLTROS A VEURE SI CURA LA SENYORA REYNA,

QUE ESTÀ RENUNCIADA DE TOTS ES METGES D'UNA ESPINA DE PEIX QUE TÉ ENTRAVESSADA AN ES CANYÓ I NO LA SE POT TREURE NI FER PASSAR PER ENDINS!

EN GUINYOT NO'N VA TAYAR PUS: PUJA AN ES COTXO, I ES COTXO PARTEIX COM LA BALA CAP A CA'L REY. AQUELLES MULES NO CORRIEN, VOLAVEN.

AVIAT EY FOREN. S'ATURA ES COTXO, DEVALLA ES METGE GUINYOT TOT XARPAT; SURTEN A REBRE'L UN ESTOL DE SENYORS GROSSOS, I ¡CAP A SA CAMBRA DE LA SENYORA REYNA!

I TOT AQUELL SENYORUM, METJUM I CRIADUM ¡BONES CAPELLADES AN AQUELL METGE NOU! I ELL ¡MES SÈRIO QUE EL PARE BESTART!

L'AFIQUEN DINS SA CAMBRA DE LA REYNA, I EL SENYOR REY LI SURT A L'ENCUANTRA AB SES LLÀGRIMES AN ETS UYS I TOT ABATUT.

¡BON DIA TENGA, SENYOR REY! I ¿QUÈ DIMONI ÈS AIXÒ DE LA SENYORA REYNA? ¿QUI DIMONI L'HA POSADA D'AQUESTA MANERA?

LA SENYORA REYNA ESTAVA ESTESA DEMUNT UN LLIT, AL BAIX DE TOT, QUE PAREIXIA QUE ANAVA A DONAR L'ÀNIMA A DEU.

¡SENYOR DOCTOR! ¡SENYOR DOCTOR! ¡UN DIMONI D'ESPINA DE PEIX, ÈS ESTAT!

¡SR. DOCTOR, SERÀ GROS ES PREMI QUE SE'N DURÀ SI M'ADOBA LA REYNA, AQUEIXA POBRE DONA MEUA!... ¡SI VOL TENIR CONSULTA AB SOS ALTRES METGES!...

¡QUÈ CONSULTES NI CONSULTONS! ¿NO ÈS UNA ESPINA DE PEIX QUE TÉ ENTRAVESSADA AN ES CARCABÓS?

SI-FA.

IDÒ ¿QUÈ HE DE REPRÉMER SES CONSULTES? ¿VOL VEURE VOSSA MAGESTAT PREST CURADA LA SENYORA REYNA?

¡MASSA QUE HU VUY!

IDÒ ¡VENGA UNA AMBOSTA DE REYNA DE PÍ! VOSSA REYAL MAGESTAT, POT GORDAR LA SENYORA REYNA I JO ME'N ANIRÉ DINS SA CUYNA A PREPARAR SA MEDICINA.

SR. DOCTOR, AQUÍ TENIM ES POTECARI DE LA CASA QUE LI ARRETGLARÀ LO QUE LI ORDENI.

¿ES POTECARI? ¿O SE CREU VOSSA REYAL MAGESTAT QUE JO ME DON PER CAP POTECARI, PER DEMATÍ QUE S'AIXECH? ¡BON POTECARI HI HA EN MI MATEIX!

SE'N VA A SA CUYNA, I EL REY COMANA QUE ES CUYNER I MOSSOS DE CUYNA SE POSIN TOTS A SES ORDES DEL SENYOR DOCTOR, QUE FA POSAR UNA GREIXONERA DALT ES FOCH, EY TIRA S'AMBOSTA DE REYNA DE PÍ,...

...I COMANA AN ES CUYNER QUE NO S'ATURIN DE REMENARLA PER QUE SE FONGA MORAL-MORAL; I LLAVÒ SE FA DUR UNA PELL DE CONÍ, LI RETAYA SES BARBALLERES DE SES CAMES, CAP I COA, I DIU AN ES CUYNER:

¡BONO! EN ESSER FUSA SA REYNA, QUE JA SERÀ PEGA BEN NATURAL, DULE'M AB SA GREIXONERA A SA CAMBRA DE LA SENYORA REYNA, QUE ARA ME'N HI VAIG PER PREPARAR LA COSA, I ALLÀ T'ESPER.

SE'N HI VA AB SA PELL DE CONÍ, I TOTS ES METGES I TOTS ES SENYORUM, SENYORAM I SENYORIM I TOT ES CRIADUM, CRIADAM I CRIADIM MIRA QUI MIRA TOTES AQUELLES COSES TAN ESTRANYES D'AQUELL METGE NOU, I TOTHOM DEYA PETIT PETIT:

PERÒ ¿QUÈ DIMONI DEU VOLER FER AQUEST REVEL·LER AB SA PEGA I SA PELL DE CONÍ?

¿AONT TREU CAP UNA GREIXONERADA DE PEGA NI UNA PELL DE CONÍ, PER FER PASSAR UNA ESPINA DE PEIX CAP ENDINS O CAP A DEFORA?

ARA HU HEM DE VEURE COM SE'N DESFARÀ DES TRUMFOS AQUEST ELET!

AMB AIXÒ EN GUINYOT SE'N ENTRA A SA CAMBRA DE LA REYNA, I DIU AN EL REY:

SR. REY, ARA SE VA A FER S'ESCLAFIT. LI ASSEGUR QUE SERÀ JUST UNA GRAPADA.

¿QUÈ ME DIU, SR. DOCTOR?

LO QUE SENT. SOBRE TOT, POSIN LA REYNA BÉ DE PANXA; I EN DIR JO: ARA VA!, QUE LA TENGUEN QUATRE HOMOS PERQUE AMB UNA REVINGLADA NO MOS HO ESBORROSSÓN TOT.

¿QUE LI HA DE FER MOLT DE MAL, SR. DOCTOR?

¡NO, SENYOR REY! ESTIGA DESCANSAT, QUE NO SERÀ RES.

SOBRE TOT, POSEN LA REYNA DE PANXA I QUATRE HOMOS PREPARATS PER QUANT EL SENYOR DOCTOR DIRIA: ARA VA!, TENIRLA SUBGECTA QUE NO SE POGUÉS BATEGAR.

AL PUNT SE PRESENTA ES CUYNER, TOT DIENT:

ES CUYNER SE'N VA I AL PUNT TORNA AB SA GREIXONERA DE PEGA BULLENTA. EN GUINYOT L'ABOCA DEMUNT AQUELLA PELL DE CONÍ; I PEGA CRIT DE...

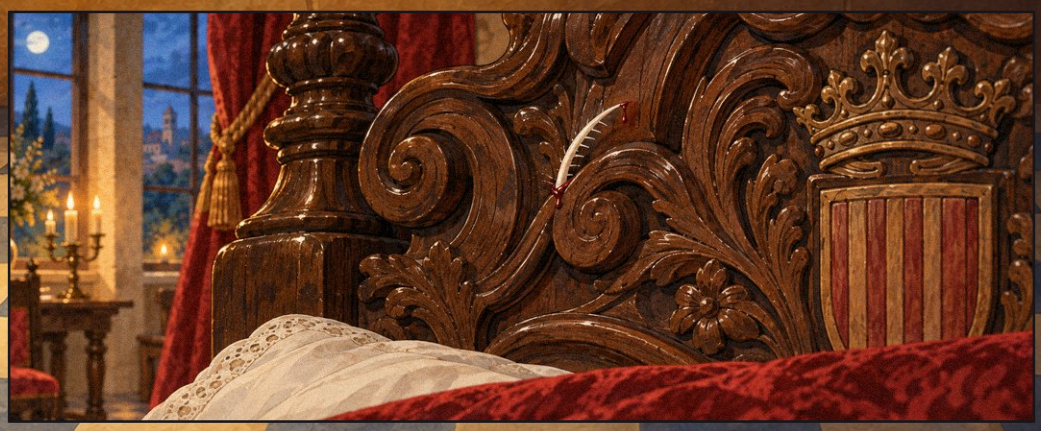

...I AQUELLS QUATRE HOMOS SUBGECTEN BEN SUBGECTA LA REYNA; I EN GUINYOT LI PLANTA AQUELL PEGAT TAN FEREST AN ES POSTERME, DEMUNT SA CARN VIVA. FIGURAU QUINA CREMAYONADA DEGUÈ ESSER, TAN TERRIBLE.

¡¡¡AY!!!

I VA ESSER UN ¡¡¡AY!!! TAN ESGLAYÓS, TAN REBENT, TAN FORT, TAN FONDO, QUE AB S'ESTRAY QUE VA FER DE TOT ES SEU CÒS I SOBRE TOT DE SA GARGAMELLA,...

...S'ESPINA DE PEIX QUE TENIA ENTRAVESSADA AN ES CARCABÓS, VA BOTIR A SA CAPSALERA DES LLIT, PLENA DE SANCH.

EL REY L'AFINA, I L'AGAFA, I LA SE MIRA, CRIDANT:

PERÒ ¿I QUE ÈS AIXÒ, S'ESPINA?

¡SÍ QUE HU ÈS! ¡I BEN BÉ QUE HU ÈS! ¡JA NO LA ME SENT! ¡JA ESTICH SALVADA, GRÀCIES A DEU!

PERÒ ¡AY QUE ME FA DE MAL, AIXÒ DE DERRERA! ¿I QUÈ ÈS ESTAT AIXÒ QUE M'HI HAN POSAT?

¡LO QUE LI HA TRETA S'ESPINA! ¡AIXÒ NO TÉ CAP IMPORTÀNCIA! ES METGES D'AQUÍ LE HI SABRÀN CURAR.

¡NO ÈS MES QUE UNA CREMAYONADA A BANDA QUE NO HI HA CAP NIRVI NI TENRUM; TOT ÈS POPA.

EL REY NO SABIA QUÈ LI PASSAVA D'ALEGRIA; DONÀ UN ABRÀS AN ES METGE GUINYOT, I EL SE'N MENÀ A SA TRESORERIA, EL FEU CARREGAR DE DOBLES DE VINT DE CARASSA, TANTES COM SE'N POGUÉ POSAR DEMUNT, I VOS ASSEGUR QUE SE N'HI COMPONGUÉ MOLTES.

TOTHOM VA ROMANDRE ABORRONAT DE SA FETA D'EN GUINYOT, DE S'IDEA QUE HAVIA TENGUDA PER TREURE S'ESPINA DES CARCABÓS DE LA REYNA, I TOTHOM MIL ENHORABONES A LA SENYORA REYNA!

¡AIXÒ ÈS UN METGE! ¡VAJA QUIN CAP MES UBERT! ¡NO HI HA HOMO PER ELL!

ETS ALTRES METGES DONAREN CAP A CURAR SA CREMAYONADA DE LA REYNA; I EL REY AGAFA EN GUINYOT ABANS DE QUE FOGÍS, I LI DIU:

SR. DOCTOR, TENIM L'HOSPITAL PLE DE MALALTS, I NO HI HA QUI ELS AIXECH NI QUI ELZE FASSA TIRAR ES MAL A SA PARET.

ANEMHI, I VOSTÈ LES SE MIRARÀ, VEYAM SI LES MOS CURA AIXÍ COM M'HA CURADA LA REYNA.

¡HALA, IDÒ, ANEMHI!

SE'N HI VAN, I N'HI HAVIA DE MALALTS UN XINXER: OMPLIEN UN ENFILAY DE SALES.

EN GUINYOT AB EL REY COMENSEN A SA PRIMERA SALA, I DE LLIT EN LLIT VAREN CÓRRER TOTES AQUELLES SALES; I DESIARA EN GUINYOT DEYA AN EL REY A CAU D'OREYA, PERÒ QUE ES MALALTS D'APROP EU POGUESSEN SENTIR:

¡DES QUI ESTÀN MES AL BAIX, FAREM BROU PER REFORSAR ES QUI SON MES SURADORS!

¡DES QUI ESTÀN MES AL BAIX, FAREM BROU PER ALSAR ES QUI SON MES SURADORS!

ACABEN DE VEURE TOTES SES SALES DE L'HOSPITAL, I SE'N VAN EL REY I EN GUINYOT PER ALLÀ ONT EREN VENGUTS.

I ¿QUÈ ME'N DIREU? ELL AQUELLES PARAULES QUE EN GUINYOT DEYA DESIARA A S'OREYA DEL REY COM VISITAVEN AQUELLES SALES, VAREN CÒRRER PER TOTS ES LLITS, I CADA UN DES MALALTS VA DIR:

¿AIXÍ VA AIXÒ? ¿VOL DIR ÈS VER QUE DES QUI ESTÀN MES AL BAIX, HAN DE FER BROU PER REFORSAR ES MES SURADORS? ¡IDÒ NO'N FARÀN DE MI, DE BROU!

I JA PEGAVA BOT DES LLIT, SE VESTIA AIXÍ COM PORIA, I AIXÍ COM PORIA EU DONAVA A SES CAMES A FI DE QUE AQUELL METGE NOU NO L'AGLAPÍS PER FERNE BROU.

¿QUÈ ME'N DIREU? ELL QUANT LO ENDEMÀ DEMATÍ EL REY EY TORNÀ AMB EN GUINYOT PER DIR DE QUINS MALALTS HAVIEN DE FER BROU I QUINS EL S'HAVIEN DE BEURE, EN TROBEN UN QUE ACABAVA DE DEVALLAR S'ESCALA AMB UNA ANCA ROSSEGANT.

I ARA, ¿QUÈ ÈS AIXÒ?

¿QUÈ HA D'ESSER? ¡QUE JA ESTICH BO! ¡I JA NO TENCH PUS FEYNES PER AQUÍ!

¿I ETS ALTRES?

¡TOTS JA HAN BUYDAT! ¡TOTS JA ESTÀN BONS, COM JO MATEIX!

I AQUELL MALANAT VA SEGUIR DE D'ALLÀ CAP A CA-SEUA, ANCA-ROSSECH ANCA-ROSSECH.

EL REY VA ROMANDRE AB SOS CABEYS DRETS, I LO MATEIX TOTA LA CORT I TOTA LA CIUTAT, COM EU SABEREN; I TORNAREN CARREGAR D'OR EN GUINYOT TANT COM EN VOLGUÉ.

I ¿QUÈ VA FER ELL? SE'N VA MES QUE DEPRESSA A CA-SEUA, PREN SA DONA, I S'ESPITXAREN A FORA-REYNE, A UNA BANDA QUE NEGÚ ELZE CONEGUÉS,

PER QUE NO'L COMPROMETESSEN A FER CURES I QUE PER MALA SORT LES ESGUERRÀS I LLAVÒ LI VENGUÉS QUALQUE MAL RESULTAT.

I AQUELLS DOS COSSOS, RICHS I PLENS, GAUDIREN DE TOTA AQUELLA RIQUESA AB SANA PAU I CONCÒRDIA, ANYS I MES ANYS, I ENCARA SON VIUS SI NO SON MORTS.

I AL CEL MOS VEGEM TOTS PLEGATS. AMÈN.

Es metge Guinyot
Rondalles Mallorquines · 14

Contada per n'Andreu Alcover, de Manacor, germà de l'autor. Replegada per Mn. Antoni M. Alcover.

Aplech de rondayes mallorquines d'en Jordi des Recó. Tom VI, segona edició. Ciutat de Mallorca, Estampa de N'Antoni Rotger, 1923. Planes 155–167.

Text d'Antoni Maria Alcover i Sureda (1862–1932), de domini públic perquè fa més de 80 anys que va morir. Les paraules són les de l'edició de 1923, sense modernitzar.
Transcripció feta de bell nou damunt l'exemplar de la Taylor Institution Library (Bodleian Libraries).

Adaptació al còmic i il·lustracions generades amb intel·ligència artificial.
Edició de Guillem Cantallops Ramis, 2026. Llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a tot el que no és text d'Alcover.
Versió 9 · 2026-11-22

